

Pijletšwa

Kanegelo ya Tshegišo Ya Lapa la
Divamphaya Ya ya Kgale

OWEN JONES

DITENG

DIILETŠWA

Owen Jones

Matlakala Kganyago

BOINEELO

1 TLALELO YA MNA. LEE

2 KGAKANEGO YA LAPA LA LEE

3 HENG WA PEE POB

4 TSELA YA GO YA GO FOLENG

5 KE MONNA? KE NONYANA? AOWA! KE HENG

6 HENG O BOELA MOŠOMONG

7 HENG O KATOLOŠA DIJO TŠA GAGWE

8 HENG'S O DIRA DITEKO

9 NTLO YA BAETI

10 KGWEBO YE MPSA YA LAPA

11 MOHLALA WA MAHIPI

12 GO KHUTŠANYANA

13 MANKGAGANE WA MONNA LE MANKGAGANE WA
MOSETSANA

14 SETŠHABA SA BOMANKGAGANE SE A GOLA

15 LEKGOTLA LA MATHOMO LA BOMANKGAGANE

KLOSARI

KA GA MONGWADI

LILY wa NKWE WA BANGKOK

Kgaolo ya 1: BOŠEGO BJA MOKIBELO

1 TLALELO YA MNA. LEE

Mna Lee, goba Mokgalabje Lee, bjalo ka ge a be tsebega mo selegaeng o be a ikwa a makatšega mo dibekeng tša go feta gomme, ka ge setšhaba sa selegae e le se sennyane gape se itlhophile, mongwe le mongwe o be a tseba ka seo. O ile a ya go nyaka keletšo go ngaka ya selegae, yo mongwe wa mohuta wa kgale, e sego ngaka ya kalafo ya sebjale gomme a mmošša gore phišo ya mmele wa gagwe ga e maleba, ka gore se sengwe se ama madi a gagwe.

Mosadi, Sedupe sa selegae, mmane wa Mna Lee, gabotse, o be a se na kgonthe ka nnete, efela o ile a tshepiša gore o tla tseba ka seo mo diiring tše masomepedi-nne, ge a ka mo tlogelela disampole tše mmalwa gore a nyakišiše gomme a boye ge a mmitša. Sedupe se file Mna Lee sešuba sa mose le leswika.

O be a tseba gore a dire eng, ka gore o dirile seo pejana, ka fao a rotela mose gomme a tshwela leswika ka mare ka morago ga go gogela moya ka teng. O ile a mo fa tšona ka boleta, gape, a hlokomela gore a se di kgome ka diatla tša gagwe goba go di šilafatša, a di phuthela ka go fapana ka gare ga letlakala la panana go babalela moyameetse wa tšona nako ye telele ka mo go kgonegago.

“Di fe letšatši le tee go bola le go oma, gomme ke tla di lebeledišiša le go bona gore molato ke eng ka wena.”

“Ke a leboga Mmane Da, ke ra gore, Sedupe Da. Ke tla emela ge o ntaeletša gomme ke tla tla ka bonako ge o mpitša.”

“Ema fa, monna, ga se ke fetše le wena gabjale.”

Da o ile a obelela ka morago ga gagwe gomme a tšea moriswana wa letsopa šelefong. O ile a o bula, a nwa go tlatša legano gabedi gomme la mafelelo a tshwela Mokgalabje Lee gohle. Ge Da a be a rapela badimo gagwe, Mna Lee o be a nagana gore o lebetše ka “tlhwekišo” – o hloile go tshwela ka mare ke mang goba mang, kudu bakgekolo ba meno a go bola.

“Sefafatši seo sa senotagi le thapelo di tla go thuša go fihlela ge re lokiša tšohle gabotse,” a mo netefaletša.

Sedupe Da a emelela mo a bego a farile seseka lebatong la mabu la mokutwana wa gagwe wa kalafo, a bea matsogo a gagwe

magetleng a motlogolo wa gagwe gomme a tšwela le yena ka ntle, a hlahlela motsoko wa gagwe ge ba sepela.

Ge ba le ka ntle, a o thumaša, a gogela moya ka teng gomme a kwa muši o tlala ka maswafong a gagwe. “O bjang” mosadi wola wa gago le bana ba gago ba babotse?”

“Aowi, ba gabotse, Mmane Da, efela ba tshwenyega gannyane ka maphelo a ka, ke lebakanyana ke sa ikwe gabotse gape ga senke ka lwala bophelong bja ka ka moka, ka ge o tseba.”

Aowa, rena ba ga Lee re tiile kudu. Tatago, buti wa ka wa morategi, a ka be a sa tiile le gabjale, ge nkabe a se a hlokofala ka mokhohlwane. O be a tiile bjalo ka tšhukudu, o mo abetše, efela ga senke a thuntšhwe, ke nagana gore ke se se go swerego, pulete yela ya Yankee.”

Mna Lee ke kgale a ekwa se makga a mmalwa pejana, efela o be a ka se kgone go fenya ngangišano ka fao a dumela ka hlogo, gomme a fa mmane wa gagwe tšhelete ya pampiri ya Bart tše masomehlano gomme a boela gae polaseng ya gagwe, yeo e bego e le dijarata tše makgolo a mmalwa ka ntle ga motse.

O be a ekwa a kaonafetše gabjale, ka fao a gata ka mafolofolo go leka go laetša seo go bohle.

Mokgalabje Lee o be a tshepa mmane Da go felelela, bjale ka bohle setšhabeng sa gabo, seo se bego se dirilwe ke motsana wa go ka lekana dintlo tše lekgolo le dipolasa tše lesomepedi tše ikadilego fao. Mmane Da e bile Sedupe sa motse mola e sa le mošemane, gomme go be go se na ba go feta lesomepedi ka fao ke mang yo a gopolago yo a bilego gona pele gagwe. Ga se ba ka ba le ngaka ya kalafo ya mangwalo a yunibesiti go tšwa go bona.

Seo ga se bolele gore badudi ba motse ba be ba se na phihlelelo ya ngaka, efela e be e le ba mmalwa gape ba le kgole – ngaka ya saruri ya kgauswi e be e le toropong, bokgole bja dikilometara tše hlano gomme go be go se na dipese, dithekisi goba ditimela dithabeng mo ba dulago gona ka godimo ga sekhutlwana sa ka Bohlabela-leboa bja Thailand. Ntle le fao, dingaka di be di bitša gomme ba go laeletša diokobatši tša go bitša tše mongwe le mongwe a bego a akanya gore ba hwetša mašokotšo a godimo. Go be go na le kliniki gape motsaneng wa kgojana, efela go be go šoma mooki wa saruri

gape le ngaka ya nakwana yeo e bego e etla letšatši le tee mo bekeng tše pedi.

Badudi ba motse ba go swana le Mna Lee ba nagana gore ba be ba loketše badudi ba motsesetoropong ba go huma, efela ga ba na mohola go batho ba go swana le bona. Go tla bjang gore rapolasa a tlogele mošomo letšatsi ka moka gomme a hire motho yo mongwe wa koloi go dira sa go swana le seo go yo etela ngaka ya motsesetoropong? Mola o ka kgona go hwetša motho yo mongwe, le ge e le gore go na le diterekere tša kgale tše mmalwa bokgole bja dikilometara tše lesome.

Aowa, a nagana, mmane wa gagwe wa go tšofala o loketše bohle gape le yena o mo loketše, ga senke a tlogele motho ofe goba ofe a e hwa ge nako ya gagwe e sa hlwa e fihla, mang goba mang a ka enela seo.

Mang goba mang.

Mna Lee. o be a ikgantšha kudu ka mmane wa gagwe, efela, go be se tthatlolo dimaele tše dintši go dikologa fao gape go be se na le motho wa maitemogelo a go swana le a gagwe ka nnete – bohle...? Gabotse, ga go le o tee yo a tsebago gore o na le mengwaga ye mekae ka nnete, le yena ga a tsebe, efela e kaba mengwaga ye masomesenyane go ba go feta.

Mna Lee o ile a fihla ka pele ga jarata ya gagwe ka menagano yeo. O be a nyaka go boledišana le mosadi wa gagwe ka taba yeo, ka gore o be a bonala go ba lefase la ka ntle go ba hlogo ya lapa la gagwe, ka ge go le bjalo go lapa le lengwe le le lengwe, seo e be e le ponagalo fela, ka gore bonneteng, sephetho sefe goba sefe se tšewa ke lapa ka botlalo, goba ke batho ba bagolo.

Se e tla ba letšatši la ditiragalo, ba gaLee ga senke ba be le 'mathata' pele le bana ba bona ba babedi, bao le bona e se sa lego bana, bao ba swanetšego go ntšha sa mafahleng a bona gape. Histori e swanetše go direga gomme Mna Lee o be a lemoga seo.

“Mud!” a mmitša, leina la gagwe la mmamoratwa la mosadi wa gagwe la ge leitšibolo la bona le sa hlwa le kgona go re ‘Mma’.

“Mud, o gona fao?”

“Ee, Ke ka ntle ka mo morago.”

Lee o ile a mo emela lebakanyana gore a boye botshwelamare, efela go be go fiša le moya o sa tsene gabotse ka ntlong, ka fao o ile

a boela morago ka pele ga jarata gomme a dula tafoleng ye kgolo ya lapa ka marulelo a bjang mo lapa ka moka le bego le jela le go dula ge ba sa dire selo.

Leina la Mdi. Lee la nnete ke Wan, le ge monna wa gagwe a mmitša Mud ka lerato, ka ge leitšibolo la bona le be le mmitša gomme leina leo la gomarela Mna Lee efela e sego go bana. O tšwa motsaneng wa, Baan Noi, bjalo ka Lee, efela lapa la gabo le be le sa tsebe felo, mola lapa la boMna Lee le e tšwa Tšhaena melokong ye mebedi ya go feta, le ge e le gore toropo ya gae e be e se kgole.

O be a tloga a le mosadi wa selegae ka nnete. Ka dinako tša gagwe, e be e le mosetsana yo mobotse kudu, efela basetsana ba be ba sa fiwe menyetla ka dinako tšeo gape ba be ba sa hlohleletšwe go ba le ditlhologelo, gape dilo ga se di fetoge lka kudu le gabjale go morwedi wa gagwe le ka morago ga mengwaga ye masomepedi. Mdi Lee o be a kgotsofetše go ka inyakela monna ka morago ga go tlogela sekolo, ka fao ge Heng Lee a kgopela go mo nyala gomme a bontšha batswadi ba gagwe tšhelete yeo a bego le yona ya magadi ka pankeng, o ile a nagana gore o mo loketše go no swana le mošemane ofe goba ofe wa selegae yo a ka mo hwetšago. Ga senke a be le kgahlego ya go ya kgole le bagwera ba gagwe le metswalle go ya motsesetoropong o mogolo go katološa tsebo ya gagwe.

Mafelelong o ile a rata Heng Lee ka tsela ya gagwe, le ge lerato le fedile kgale lebakeng la lerato le lekopana gomme a le bjalo ka modirišanimmogo wa kgwebo gabjale go feta go ba mosadi ka femeng ya lapa, yo a phegeletšego phedišanommogo le ya bana ba gagwe ba babedi.

Wan ga senke a nyake molekani le ge e le gore o ile a ferewa pele le ka morago ga lenyalo. Ka nako yeo, o be a befelwa kudu, efela gabjale o sa gopola mabakanyana ao ka kganyogo ye kgolo. Lee e be e le wa mathomo fela, gomme gabjale e tla ba wa mafelelo ka nnete, ga a itshole ka seo.

Toro ya gagwe e tee fela ke bona le go hlokomela ditlogolo tšeo bana ba gagwe ba tla di nyakago nakong ka botlalo, le ge e le gore yena o be a sa ba nyake, kudu morwedi wa gagwe, go kitimela go nyalwa go swana le yena. O be a tseba gore bana ba gagwe ba tla ba le bana ka ge mae e le mae, ge ba be ba kgona, ka ge e be e le

tsela e nnoši ya go ikhweletša tšhireletšo ya mašeleng ya bona le botšofading bja bona le go ba le sebaka sa go hlabolla maemo a lapa.

Mdi. Lee o be a rata lapa, maemo le tlhompfo, efela o be a se sa nyaka dithoto le gatee tšeo a nago le tšona. O ithutile go phela ntle le tšona lebaka le letelele gomme ga go sa le bohlokwa go yena.

Gabjale o šetše a na le sellathekeng gape le thelebišene, efela disikinale di be di fokola le ge go le bjalo, gomme go be go se seo a ka se dirago ka seo efela go no emela mmušo go tla go mphafatša difetiši tša selegae, seo e lego gore se tla hlaga ka letšatsi le lengwe, ge go se bjalo ka nako efe goba efe ye tlang. O be a sa nyake koloi ka gobane o be a sa nyake go ya felo gape ntle le fao ditsela di be sa loka le gatee.

Le ge go le bjalo, ebe e se seo fela, batho ba mengwageng ya gagwe le maemo ba be ba nagana gore koloi ba ke se e fihlelele gomme kganyogo ga e sa le gona mo mengwageng ye masomesome ya go feta. Ka mantšu a mangwe, o be a kgotsofatšwa ke paesekela le sethuthuthu sa kgale tšeo di bopago palo ya dinamelwa tša lapa.

Mdi Lee o be a sa šale morago gauta goba diaparo tše dibotse gape, ka ge dinnete tša go godiša bana ka mogolo wa rapolasa di ntšheditše seo ka ntle mengwaga ye mentši ya go feta gape. Ntle le tšeo ka moka, Mdi Lee e be e le mosadi wa lethabo yo a ratago lapa la gagwe gomme a ikemišeditše go ba ka mo a lego le mo a lego, go fihlela ge Budha a mmošša gore a ye gae ka letšatši le lengwe.

Mna Lee o be a lebeletše mosadi wa gagwe ge a etla go yena, o be a goletša se sengwe ka tlase ga sari ya gagwe efela ka mo ntle –se snegwe se be se sa loka, o ile a akanya, efela a ka se tsoge a botšišitše. O ile a dula morumong wa tafola gomme a hwidihwitša maoto a gagwe gore a dule bjalo ka mothohlapi letlapeng la seDanish.

“GO LOKILE, naa motšofadi yola o reng?”

“Joo, o reng, Mud, ga se yo mobe ka tsela yeo! GO LOKILE, wena le yena ga senke la kwana, efela ke ka tsela yeo go lego ka gona ka dinako tše dingwe, ga go bjalo? Ga a ke a go bolela gampe, goreng, metsotso ye masometharo ya go feta a be a botšiša ka maphelo a gago... bana.”

“Ka dinako tše dingwe o no ba lešilo, Heng. O bolela gabotse ka nna ge batho ba le gona go kwa, efela ge re le noši, o ntshwara bjalo ka ditlakala gomme ka mehla o dira bjalo. O ntlhoile, efela o ikgakantšha kudu gore wena o bone seo, ka gobane o a tseba gore o tla tšea lehlakore la ka e sego la gagwe. Lena banna le nagana gore le hlalefile kudu efela ga le kgone go bona seo se diregago ka tlase ga nko tša lena.

“O ile a ntatofatša ka dilo tše dintši tša go fapana mengwageng ya go feta gape gantšintši... go swana le go se hlwkiše ntlo gabotse, go se hlapiše bana gomme ka letšatši le lengwe a re dijo di nkgaga o kare ke dirišitše matšhedi a pudi go di tswaka!

“Joo, ga o tsebe le seripagare sa seo, efela ga o nkgolwe, ga go bjalo, mosadi wa gago? Ee, o ka no myemyela, efela seo se be se sa nkgahle mo mengwageng ya go feta ye masometharo, e re ke go botše. Efela, o rileng?”

“Ga se a re selo, ka nnete, seo e be e le go no itekola, e be e le mošomo wa tlwaelo wa go swana. Wa tseba, go rotela mose, go tshwela leswika ka mare gomme wa mo dumelela go go fafatša ka seotagi go tšwa menong a le a molomong wa go tšofala. Seo se ntira gore ke kgaroge ge ke gopola ka sona. O rile o tla mpotša gosasa gore a mpotše ka ditetelo.

“Bana ba kae? Naa ga ba swanela go ba gona go ba karolo ya poledišano ye ya lapa?”

“Ga ke gopole bjalo, le gatee. Ntle le fao, ga se ra hlwa re tseba selo gabjale, akere? Goba o na le dikgopolo tše dingwe?”

“Aowa, le gatee. Ke be ke nagana gore nka ba le molaetša wa mosetsana wola wa moTšhaena... seo se ka thuša, ge nka mo kgopela gore a tle mo go nna. O ithutile bokgoni bja gagwe kua leboa la Thailand gomme ka dinako tše dingwe o go swara gampe, ga a dire bjalo... ba realo. Wa tseba, kudu ka tsela yeo diteng tša ka di lego ka gona. Mogongwe, di ka holega ge a ka mphorohletša ka boleta... o nagana bjang, moratiwa wa ka?”

“Ee, ke a tseba o bolela ka eng ge o re go forohletšwa ka boleta. Ge go le ka tsela yeo, nkane o sa kgopele malome wa gago go dira seo? Nkane o kgetha mosadi yo monnyane?”

“O tseba lebaka, ga ke nyake matsogo a monna mo go nna, ke ile ka hlaloša seo pejana, efela go lokile, ge seo se go befediša, nka se

romele molaetša.”

“Lebelela, ga ke re o ka se ye! Ka Modimo, nka se go emiše ge eba o nyaka go ya! Le ge go le bjalo, ka ge o bolela, ba re o swara batho gampe, gape a ka go gobatša go feta go go fodiša. Ke gopola gore go kaone go o sa ye, go fihlela re ekwa go tšwa go mmane wa gago, ke phetho.”

“Ee, GO LOKILE, o tloga o bolela nnete. Ga se o bolele gore bana ba kae.”

“Ga ke na nnete wa tseba, ke be ke nagana gore ba tla be ba boile gabjale... Ba sepetše mmogo go ya moletlwaneng wa matswalo goba se sengwe mafelelong a beke.”

Ba gaLee ba na le bana ba babedi, o tee go mongwe le mongwe, gomme ba ipona ba na le mahlatshe, ka gobane ba lekile go ba le bana mengwaga ye lesome pele ba ka ima ngwana wa mošemane. Ba na le mengwaga ye masomepedi le lesometshela gabjale, ka fao Mna. le Mdi Lee ba be ba itlhobogile kgale go ba le ba bangwe.

Ba emiše go leka kgale.

Le ge go le bjalo, e be e le bana ba tlhompho le go theeletša gomme ba be ba dira gore batswadi ba bona ba ikgantšhe, goba mohlomongwe, seo batswadi ba bona ba se tsebago ka bona se ba dira gore ba ikgantšhe, ka gobane ba be ba swana le bana bafe goba bafe ba seriti, ba lokile go lekana diperesente tše masomesenyane, efela ba fela ba seleka gomme ba na le dikgopolo tša sephiri tšeo ba tsebago gore batswadi ba bona ba ka se di dumelele.

Mna Lee, morwa, Den, goba Lee yo Monnyane, o sa tšwa go ba le mengwaga ye masomepedi gomme a ka ba le mengwaga ye mebedi a tšwele sekolong. Yena, go swana le sesi wa gagwe, ba bile le bobjana bja lethabo, efela o thoma go lemoga gore tatagwe o mmeakanyeditše bophelo bjo boima, e sego gore ga senke a šome ga boima bophelong bja gagwe ka moka bja pele le ka morago ga sekolo. Le ge go le bjalo, go be go na le nako ya kgwele ya dinao le thenise ya tafoleng le basetsana mminong ya sekolo ka dinako tšeo.

Gabjalo tšeo ka moka di fedile gape le ditlhohlomišo tša gagwe tša bophelo bja thobalano, le ge e le gore ga go seo o ka ikgantšhago ka sona –ge e se fela go atlana ga mmalwa le go no phophola ga mmalwa, efela gabjale ga a na selo mo mengwageng ye mebedi.

Den a kabe a ile motsesetoropong ka nako efe goba efe, ge a kabe a na le tshedimošonyana fela ya gore o tla dira eng ge a fihla fao, efela o be a se na phegelelo le gatee, ge e se go dira tša thobalano gantši.

Dihomone tša gagwe di be di raloka ka yena go fihlela ge dipudi tše dingwe di be di bonala di mo kgahla kudu, gomme seo se mo tshwenya kudu.

E sego go tsenelela, a lemoga gore o swanetše go nyala, ge eba o nyaka kamano ya ka mehla le mosadi.

Lenyalo, le ge e le gore le tla ka tsela ya gore o be le bana, le be le thoma go bonala ka kakanyo le kgahliša.

Mtšana Lee, yo a tsebegago bjalo ka Din, e be e le mosetsana yo mobotse wa mengwaga ye lesometshela, yo a tlogetšego sekolo ka selemo, yo a ithutilego mengwaga ye mebedi go fetwa ke buti wa gagwe, e lego seo se tlwaelegilego lefelong la bona. E sego gore o be a se bohlale, ka gore batswadi ka bobedi le basetsana ka bobona ba be ba e tšea gore go thoma malapa a bona ka pela, go kaone kudu. Gape go bonolo kudu go hwetša monna ge mosetsana a le ka tlase ga mengwaga ye masomepedi go feta ge a na le mengwaga ye mmalwa go feta fao. Din o ile a amogela bohlale bjo bja setšo ntle le dipotšišo, ntle le go itshola ga mmagwe.

O ile a šoma pele le ka morago ga sekolo bophelong bja gagwe ka moka gape ka nnete go feta le buti wa gagwe, le ge e le gore a ka se tsoge a bone seo, ka ge basetsana ba bonala e le makgoba a mošomo gohle.

Din, le ge go le bjalo, o be a na le tše a di dumago. O be a lora ka go gokarelana ka lerato, mo moratiwa wa gagwe a tla mo išago Bangkok, mo a tla bago ngaka gomme yena a fetša letšatši ka moka le bagwera ba gagwe ba basetsana ba reka mabenkeleng. Dihomone tša gagwe le yena di be di mo tshwenya, efela setšo sa gabo se be se mo iletša go di dumelela, gape le go yena. Tatagwe, buti wa gagwe le mmagwe gape, ka nnete, ba ka mmetha, ge ba ka mo hweleletša a segišana le mošemane wa ka ntle ga lapa.

O be a tseba seo gape a se amogetše ntle potšišo gape.

E be e le leano la gagwe la go thoma go tsomana le monna ka pela, tiro yeo mmagwe a šetšego a ikgafile go mo thuša, ka gobane basadi bao ka bobedi ba be ba tseba gore seo se swanetše go

phethagatšwa ka pela ka mo go kgonegago, go thibela kotsi ya dihlong tšeo di tla welago ba lapa.

Ka moka ga tše, Ba gaLee e be e le lapa la nnete la selegae gomme ba be ba thabela seo. Ba ile ba tšwela pele ka bophelo bja bona ka gare ga dithibelo tša ditlwaelo tša selegae gomme ba nagana gore di lokile gape di maleba, le ge e le gore bana ba babedi ga ba na ditoro tša go tšhabela motsesetoropong wo mogolo. Bothata e be e le go hloka tlhologelo yeo e bego e le ka gare ga mebototo ya setšhaba mengwaga ye makgolokgolo gomme e ba gateletše, e lego seo se loketšego mmušo ka gobane baswa ka moka ba ka be ba timeletše go tšwa dinagamagaeng go ya Bangkok gomme go tloga fao ba ya dinagantle tša go swana le Taiwan le Oman mo megolo e lego kaone. Le ge go le bjalo, tokologo ya kgatelelo ya bagwera ye sa šikinyego e be dumiša.

Basetsana ba baswa ba bantši ba ile ba etela Bangkok. Ba bangwe ba bona ba hweditše mešomo ye mebotse, efela bontši bo feditše bo šoma diintasetering tša thobalano tša metsesetoropo ye megolo gomme go tloga fao, ba mmalwa ba bona ba ile mošetša le ka ntle ga Asia. Go be go na le dikanegelo tša go tšhoša tše dintši tša go thibela basetsana ba baswa go tšea tsela yeo gomme di ile tša šoma go Din le go mmagwe go swana.

Mna. Lee o be a rata bophelo bja gagwe gape a rata lapa la gagwe, le ge e le gore ga se gwa hlwa go direga go dumela gore ka ntle ga dithibelo tša ka gae ga a nyake go lahlegelwa ke legae la gagwe ka lebaka la bolwetši bjo bo ka bego bo thomile go ikaga ka gare ga gagwe mola e sa le mošemanyana.

Mokgalabje Mna. Lee (le ge e le gore o a tseba gore baswa ba mo motseng ba go se hlomphe ba mmitša Pudi ya Go Tšofala Lee) e be e le modiragatši bosweng bja gagwe gomme o ile saenela go lwa kua Leboa la Vietnam ka pela ge a sena go tlogela sekolo. Ba be ba dula mollwaneng wa Laos, ka fao Leboa la Vietnam le be le se kgole, gomme o be a tseba ka dipomo tšeo maAmerika ba di lahletšego fao le kua Laos gape o be a nyaka go dira bonnyane bja gagwe gore di emišwe.

O be a tsenetše thuto ya bokomonise gomme a ya Vietnam ka pela ka mo ba ka mo nyakago. Bontši bja batho bao a bego a katišwa le bona ba be swana le yena, karolo ya Tšhaena, efela ba befedišwa

ke maatla a šele ao a tsenago gare ga bokamoso bja batho ba gabo. O be a sa kgone go kwešiša gore goreng maAmareka bao ba dulago bokgole bja dimaele tše dintši ba na le kgahlego ya gore ke mang a swerego maatla karolong ye nnyane ya lefase la gabo. O be a sa ke a tshwenya ke gore ba kgethile mopresidente ofe.

Le ge go le bjalo, bjalo ka tše bokamoso bo ba swaretšego tšona, ga senke a eba le sebaka sa go thuntšha ka pefelo ka gobane o ile a thuntšhwa ke dithuthupiši tša go tšwa pomong ya Amerika ge a be a tlošwa kampeng ya katišo go ya lefelong la ntwaga gomme ka letšatši leo Dikgobalo tša gagwe di be di le bohloko kudu, efela e se tša go tšhoša, le ge e le gore di be di lekane go ka mo tloša lefelong la ntwaga, ka morago ga ge a loketše gore a ka lokollwa bookelong. O be a thuntšhitšwe ka bogodimong bja leoto la ngele ke karolo ye kgolo ya tšhipi efela dikarolwana tše dinnyane di be di tsene ka mpeng ya gagwe, tšeo gabjale a naganago gore e kaba mothopo wa go se iketle ga gagwe. Tšeo gape e bilego mothopo wa mabarebare a gore o thuntšhitšwe.

O boile gae a hlotša kudu gape ka tefelo ya go lekana go ka reka polasa ye nnyane, ka ge leoto la gagwe le le gampe, o ile a reka polasa ya go rua mohlape wa dipudi gomme a di rekiša. Mo ngwageng wa go boa gagwe, leoto la gagwe le ile la boela sekeng gomme a nyala mosetsana yo mobotse wa selegae yo a bego a mo tseba le go mo rata bophelong bja gagwe ka moka. Le yena o be a etšwa boithekgong bja polasa, gomme ba dula mmogo ba thabile, ka go phela ka go itlhakela.

Tšatši ka tšatši mo bekeng, kantle ga Sontaga, Mna. Lee o be a tšea mohlape wa gagwe go yo fula kua nagagodimo ka selemo, ka go wo mongwe wa mešašana yeo a bego le yona mo le mola, yeo a bego a ithutile go e dira ntweng. O be a lebelela morago nakong yeo ka tlhologelo, bjalo ka matšatši a lethabo, le ge e le gore o be a ka se a bitše bjalo ka nako yeo.

Go be go se sa na dibata dithabeng, ka gobane dinkwe di bolailwe kgalekgale go dirišwa dintastering tša dihlare tša seTšhaena. Mna. Lee o be a na le maikutlo a hlakahlakanego ka ga seo. Ka lehlakoreng le lengwe o be a tseba gore seo ke dihlone, ka lehlakoreng le lengwe o be a sa nyake go šireletša dipudi tša gagwe go dinkwe tše tsomago bošego bjo bongwe le bjo bongwe. Ge

bolwetši bo mo tsenana mo bekeng goba ya go feta, e be e le modiši wa dipudi mengwaga ya go ka lekana ye masometharo, ka fao o be a tseba dithaba gape bjalo ka ge batho ba bantši ba tseba phaka ya selegae.

O be a tseba gore a efofe mafelo afe ka gobane a na le dithuthupiši ka mabung le diphakhethe tša mpholo wo o lahletšwego ke maAmerika mengwageng ya bomasomešupa gape a tseba gore ke mafelo afe ao a hlwekišitšwego, le ge e le gore bahlwekiši ba dithuthupiši ga se ba bone se tee goba tše pedi bjalo ka ge ye nngwe ya dipudi tša gagwe e utulotše seo kgwedding ya go feta. E bile dihlontsi go yena, le ge e le gore mmele wa yona ga se o lahlwe gomme mafelelo a yona a tšile ka pela ge leswika le ile la ribolla sethuthupiši gomme ya thuntšhetšwa godimo, ya ripša hlogo ka botlalo.

E bile kgole kudu go rwalela setopo sa yona gae, ka fao Mna. Lee o feditše matšatši a mmalwa kua dithabeng a eja seo mola balapa la gagwe ba tshwenyegile ka yena morago kua polaseng.

Mna. Lee e be e le monna yo a kgotsofetšego. O be a ipshina ka mošomo wa gagwe le bophelo bja ka ntle, o be a tloga a tseba gore a ka se tsoge a humile goba go ya mošetša gape. Ka lebaka leo, yena le mosadi wa gagwe gabjale ba be ba thabetše go ba le bana ba babedi fela. O be a ba fa ka go lekana bobedi gomme a ba nyakela tše dibotse fela, efela o be thabetše gore ba tlogetše sekolo gore ba kgone šoma polaseng saruri, mo mosadi wa gagwe a bjetšego mešunkwane gomme a ruile dikolobe tše tharo le ditosene tše mmalwa tša dikgogo.

Mna. Lee o be a nagana ka mo a ka katološago polasa ya gagwe ka thušo ya tšaleletšo. Mogongwe a ka kgona go rua ditosene tše dingwe tša dikgogo, dikolobe tša tšaleletšo le lefelo la mafela mohlomongwe.

O ile a tsoga ditorong tša gagwe, “Mogongwe se se šoro, Mud? ga senke ka bolela ka se pejana, efela ke ile ka idibala gabedi mo bekeng ye gomme ka nyaka go dira seo gape makga a mabedi goba a mararo.”

“Nkane o sa mpotša ka seo pejana?”

“Gabotse, wa tseba, ke be ke sa nyake go go tshwenya gape go be go se seo o tla se dirago ka se, o be o tla dirang?”

“Aowa, e sego ka bonna ke be ke tla go iša go mmane wa gagwe ka pela gomme mogongwe ka leka go go iša go ngaka ya tša kalafo.”

“Aši, o a ntseba, Mud. ke be ke tla re, ‘A re emele go bona gore mmane o tla reng pele o diriša tšhelete ka moka’. Ke swanetše go dumela gore ga ke ikwe gabotse ka dinako tše dingwe le ge e le gore ke tšhoga gannyane ka se mmane a tla se bolelego gosasa.”

“Ee, le nna. O tloga o ikwa gampe ka tsela yeo?”

“Ka dinako tše dingwe, efela ga ke sa na maatla le gatee. Ke be ke kgona go kitima le go fofa le dipudi, efela gabjale ke lapišwa ke go no di hlokomela fela!

“Se sengwe ga se sa loka, ke na le bonnete bja seo.”

“Lebelela, Paw,” leo e lego leina la boikgopolelo la seruiwaratwa sa gagwe ka ge le e ra gore ‘Tate’ ka seThai, “bana ba kgorwaneng. O nyaka go ba botša seo gona bjale?”

“Aowa, o bolela nnete, o ba tshwenyetša eng gabjale, efela ke nagana gore mmane o tla mpitša moragonyane gosasa mathapama, ka fao ba botše gore re tla ba le kopano ya lapa ka nako ya teye gomme ba swanetše go ba fao.

“Ke nagana gore ke ye malaong gabjale, ke kwa ke lapile gape. Ditshwelo tša mmane di mphedišitše gannyane sebakanyana, efela di feletšwe ke maatla. Ba botše gore ga ke na bothata, efela o kgopele Den go mpulelela dipudi gosasa, o tla dira bjalo? Ga se a swanela go di iša kgole, efela tlase kua molapong gore di je mahlakanoke a noka le go nwa meetse... Seo se ka se di kweše bohloko letšatši le tee goba a mabedi.

“Ge o ka hwetša metsotso ye lesome, o ka ntirela teye ya go kgethega ya gago hle? Yela ya kgemere, anise le tše dingwe... tšeo di tla ntapološa gannyane... Joo, le dipeu tše mmalwa tša legapu le sonopolomo... mogongwe o ka kgopela Din go nkgatlela tšona?”

“Nka go fa komiki ya sopo? Ke mmamoratwa wa gago...”

“Ee, GO LOKILE, Efela ge ke swerwe ke boroko, o di beye tafoleng gomme ke tla di nwa di tonya moragonyana

“Dumelang, bana, ke ile go robala ka pela bošegong bjo, efela ga ke nyake le tshwenyega, ga ke na molato. Mmago o tla le fa dintlha. Ke na le mohuta wo mongwe wa tshwaetšo, ke nagana bjalo. Le robale gabotse ka moka”

“O robale gabotse, Paw,” ba araba ka moka. Din o be bonala a tshwenyegile ge ba lebelela Mna. Lee ka tlalelo pejana a boela morago gomme ba lebeletšana.

Ge Mna Lee a robetše fao ka leswiswing la go homola, a kwa mahlakore a gagwe a thunya kudu, go no swana le ka mo leino la go bola le bago le mathata malaong ka mehla bošego, efela o be a lapile gomme a swarwa ke boroko pele ga teye ya gagwe, sopo le dipeu di ka tlišwa go yena.

Ka ntle, tafoleng ye kgolo gwa tšhungwa lebone gannyane, lapa ka moka le be le boledišana ka tlalelo ya Mna. Lee ka mantšu a tlasetlase, le ge e le gore ga go yo a tla ba kwago ge ba bolelela godimo.

“Naa Paw o ile go hwa, Mma?” gwa botšiša Din a thekgile dikeledi.

“Aowa, moratiwa, ga go bjalo,” a araba, “gabjale... ga ke nagane bjalo.”

You've Just Finished your Free Sample

Enjoyed the preview?

Buy: <http://www.ebooks2go.com>